

Posudek diplomové práce
„AGREGOVANÉ UKAZATELE V EKOLOGICKÉ EKONOMII“
zpracované Miroslavem Syrovátkou

Posudek zpracoval Jan Brůha, vedoucí diplomové práce.

Diplomová práce „AGREGOVANÉ UKAZATELE V EKOLOGICKÉ EKONOMII“, kterou zpracoval Miroslav Syrovátka, se zabývá – jak již název napovídá – agregovanými ukazateli, jež jsou používány (nejen) v ekologické ekonomii.

Agregované ukazatele jsou téma, jemuž je ve světovém výzkumu v oblasti ekologické a environmentální ekonomie v posledních 15 letech věnována značná pozornost, byť nejedním výzkumníkem vyjadřuje obavu, že kvantita ukazatelů je spíše na úkor kvality. Z toho důvodu je dobré, pokud se úsilí – ať již teoreticko-badatelské, nebo aplikované – nesoustředí pouze na zdokonalování existujících ukazatelů, nebo dokonce na vývoj dalších ukazatelů, ale na kritické zhodnocení toho, jak tyto ukazatele přispěly k uchopení reality, ať již v pozitivní nebo normativní rovině.

Zejména v českém prostředí není mnoho prací, jež by se pečlivě, trpělivě a teoreticky-konzistentně věnovaly agregovaným ukazatelům. Ze své vlastní zkušenosti mohu konstatovat, že jsem na mnoha českých seminářích, konferencích nebo diskusích slyšel velice povrchní názory na význam a použití jednotlivých agregovaných ukazatelů. Proto je více než vhodné, pokud v českém prostředí budou práce, jež pečlivým způsobem zdokumentují rozličné ukazatele a budou schopny je zhodnotit. Jsem připraven tvrdit, že předložená diplomová práce je vesměs zdařilým dílem v tomto směru.

Samotná práce se zabývá třemi agregovanými ukazateli: ekologickou stopou, indexem udržitelného ekonomického blahobytu a indexem lidského rozvoje. Autor práce přesvědčivě obhájí výběr těchto ukazatelů. Ovšem zejména je třeba hodnotit logickou a jednotnou strukturu kapitol, jež je dodržena pro každý agregovaný ukazatel. To umožňuje snadnou orientaci pro čtenáře, neboť si čtenář může snadno najít, zda ho zajímá spíše historický vznik ukazatele, nebo např. kritické zhodnocení.

Rozhodně oceňuji jistě nelehkou práci s mnoha různými odbornými prameny, ať již se týkají výhradně společenských věd (nejčastěji ekonomie) nebo jsou interdisciplinární. Jako vedoucí diplomové práce zdůrazňuji, že jsem mohl pozorovat, jak se diplomant vyrovnává s množstvím, mnohdy ne lehké, odborné literatury (v drtivé většině případů anglicky psané) a mohl jsem pozorovat trpělivé a pečlivé studium těchto zdrojů. Bylo by jen potěšitelné, pokud by se podobný přístup ke studiu literatury (a odborných zdrojů obecně) stal standardem pro všechny, kteří se zabývají společensko-vědními aspekty problematiky životního prostředí.

Co se týče formální stránky diplomové práce, nemám žádné připomínky a myslím, že předložená diplomová práce splňuje obvyklá kritéria kladená na tento typ prací.

Vzhledem k obrovskému entuziasmu při zpracování práce, pečlivému studiu odborných pramenů a jasnému zpracování, doporučuji diplomovou práci k obhajobě. Dále jsem přesvědčen, že části práce by obstály jako samostatné, osvětové, publikace v českých odborných žurnálech. O této skutečnosti jsem s diplomantem mluvil a poskytnul mu jistá doporučení. Bude potěšitelné, pokud alespoň určité části práce budou takto publikovány.

Pro závěrečnou obhajobu navrhuji tyto následující dvě témata k diskusi:

- diskutovat, co způsobilo, že některé země střední Evropy (např. Slovensko) jsou po 6 letech na stejném místě v tabulce HDI, viz str. 80-81. Které země Slovensko nejprve „předběhlo“ a pote opět relativně zaostalo, a které položky to pravděpodobně způsobovaly? Je možné učinit nějaký závěr,

které položky HDI byly v průběhu daných let relativně „zanedbané“ oproti jiným?

- zaujmout postoj k následujícímu tvrzení: "Konceptuální problémy ISEWu s nejasností toho, co počítat mezi defenzivní výdaje (viz diskuse na str. 63-64) by se mohly vyřešit tím, že by se neodpočítávaly defenzivní výdaje, ale příslušné externality."

Kreditní hodnocení navrhuji v rozpětí 17-20 bodů dle toho, jak se diplomant zhostí diskuse při obhajobě. Kreditnímu hodnocení necht' je přizpůsobeno i známkové hodnocení.

.....
Jan Brůha, Říjen 2006